

Huiswerk les 5. 1087 Ambt Overbetuwe. inv.nr 651. Pagina 1.

Brief betreffende het afleggen van de eed door gezagsdragers, ingevolge een resolutie van de Staten van het Kwartier van Nijmegen om de imposten van het land niet te zullen frauderen.

1. Erenthafte ende discrete
2. Nadien haer Edel Mogende die heere Gedeputeerde Staten
3. deses quartiers mij bij brieven van den 10(en) deses, hebben toegesonden
4. seecker extract van de resolutien bij t quartier in julio 1677 binnen
5. Nijmegen genomen, waer bij onder anderen verstaen ende
6. geresolveert is, dat de respective officieren ind' ampte
7. ende magistraedt in de steden, ingevolge van s quartiers resolutie
8. aenstonts nae het scheiden van t quartier allen en ijgelingen
9. die gehouden sijn den eedt op de middelen van consumptien
10. gearresteert, te presteren voor soo veel deselve tot noch toe
11. niet hebben gedaen, niet alleen de leden van regeeringh,
12. maer oock daer en boven schouten, buurmeesteren, deurwaerders
13. ende gerichtsboden den selven eedt solemnelijck voor naest
14. commende dinxdag, sullende sijn den 17en deses, op welcken
15. dagh de naedere verpachtinghe sall worden gedaen
16. sullen hebben aff te nemen, ende daervan op t aller spoedighste
17. aen welgemelte haer edel mogende kennisse te geven, ende indien
18. ijmant weigerigh mochte bevonden worden om den voorschreven
19. eedt te presteren dat deselve aenstonts naemcundigh sall
20. worden gemaect, om doorwelged(achte) haer Edel Mogende voor de
21. boete van 200 golt guldens tot proffite van den
22. armen, daer toe gestelt, geexecuteert te werden, als mede
23. dat alvorens doorgaens int quartier alle molenaers
24. ende haere knechten tottet presteren van den gerequireerden
25. eedt, sullen werden geconstingeert, oock alle grutters
26. in eedt genomen om geen hardt koorn van tarwe off rogh
27. te mogen breecken, ende dat d'officieren in d' ampten ende
28. magistraten inde steden de selve tegens seeckeren dagh
29. soude voor bescheiden, om den eedt aff te leggen, ende soo
30. ijmant weigerigh mochte bevonden worden, dat desselfs
31. meulen off gesloten, off soo langh eenige militie daer op
32. soude geleght worden, tot dat den eedt bij d' ordonnantie vant
33. gemael vervat soude hebben gepresteert, ende dat ick daertoe
34. dagh hebbe gepraefigeert aenstaende manendagh des
35. namiddaghs, tot Lent ten huise van Jacob Cornelissen
36. kantlijn: sullen(de) sijn den 16en deses
36. Soo ist dat ick U(we) L(ieve). hier mede autoriseere ende belaste

Huiswerk Les 5 p. 2: 1087 Ambt Overbetuwe. inv.nr 651*volgende bladzijde*

1. om alle de buurmeesteren van U(we) L(ieve) aenbevolen scholt ampt
2. mitsgaders molenaers, datelick nae receptie
3. deses aen te seggen ende niet te min ut mijnen naeme lasten
4. dat sij neffens U.L. ende neffens U(we) L(ieve) onderscholten, in persoon tegen
5. aenstaende maenendagh des namiddaeghs tot Lent
6. ten huise voornoemt sullen hebben te erschinen om den voorschreven eedt
7. voor mij aff te leggen, allet in cas van nalatigheid
8. offte veweigeringe, op de voorschreven boeten ende breucken bij haer
9. Edel Mogende gestatueert, waer toe mij verlatende bevele U(we) L(ieve)
10. den almogenden, Bommel den 13en julij 1677

U(we) L(ieve)

Vruntwillige

Amptman ende richter des Ampts

Overbetuwe

woorden

resolveren	= besluiten
middelen van consumptiën	= belasting op diverse produkten
gearresteerd	= (hier) vastgesteld, besloten
solemnelijk	= plechtig of openlijk
presteren	= volvoeren, betonen
naamkundig	= bekend
geexecuteert	= ten uitvoer gebracht
geconsingeert	= bedwongen
grutters	= degenen die de gruit leverden
praefigieren	= voorbestemmen, voorbepalen
authoriseren	= gezag geven
breuken	= overtredingen
gestatueert	= ingesteld

betekenis

Bij de laatste verpachting van de belastingen waren niet alle 'middelen van Consumptie' in het kwartier verpacht. In verscheidene ambten en steden waren deze 'opgehouden'. Dit baarde het Kwartier zorgen. Zouden ze al hun inkomsten wel binnen krijgen? Men had bij het Kwartier oog voor de noden van de inwoners, die op de proef gesteld waren door oorlog en dijkdoorbraken. Maar de kosten van het Kwartier waren hoog. Dus werd besloten te bevorderen dat de nog niet verpachtte middelen verpacht zouden worden. Maar daar was eerst voor nodig dat diverse functionarissen hun eed zouden afleggen. Anders kon de verpachting niet door gaan. In de Kwartiersresoluties is de zorg te lezen dat het Kwartier niet aan zijn verplichtingen zou kunnen voldoen en daarom haast maakte, bij de aanwezigen werd direct de eed afgenomen, bij de niet aanwezigen moest dit zo snel mogelijk. Daarover gaat deze aanschrijving. Ook molenaars en grutters moesten een eed afleggen.